

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Jonna Engström-Öst : Finska viken skiftar färg. Västra Nyland 21.4.2020, sidan 12.

Ledare

Förändringar värda sitt pris

Välkommet lyft för Hangö-Hyvingebanan.

Elektrifieringen av Hangö-Hyvingebanan tog ytterligare ett steg fram när den tidigare järnvägsplanen för banan nyligen uppdaterades av trafikledsverket Väylä. Nu var det fokus på plankorsningssäkerheten.

Det handlar om ett stort projekt på 66 miljoner euro. På hela banavsnittet finns 72 plankorsningar och bara i Raseborg 18, varav över hälften enligt förslaget ska dras in.

Med tanke på att banan går genom en stor del av den västnyländska regionen är det klart att många påverkas. Rent konkret är det förmodligen en och annan som nu får tänka om i sitt dagliga körande. Den banksörning man kanske använt i decennier – och som man kanske botten granne med – finns plötsligt inte kvar. I stället får man eventuellt ta en betydligt längre rutt.

Å andra sidan är vägförändringar inget nytt även om de sker av oli-

ka orsaker. Man kan till exempel se på frisbeegolfbanan invid Skogby idrottsplan. Den ligger ju några meter från riksväg 25 precis intill plankorsningen som stängdes efter den svåra olyckan 2017. Då blev vägen till banan för de flesta längre, men spelarna har hittat dit.

I och med att korsningen redan varit stängd och nu försvinner för gott berörs inte spelarna av den nya järnvägsplanen, men annars är Leksvall- och Skogbyområdet mellan Ekenäs och Lappvik ett bra exempel på hur ortsbefolkningen kan påverkas. Där finns i nuläget sex övergångar, men går allt enligt planen styrs de ihop till två till 2024 då allt skall vara klart.

Samtidigt ligger det ändå mera i den andra vägskaalen. Fördelarna är uppenbara, vilket också Ulf Heimberg, Skogbybo och första vice ordförande i Raseborgs stadsfullmäktige, påpekade i fredagens VN.

Elektrifieringen av banan är så viktig och också säkerhetsaspekterna väger tungt.

En detalj som också lyfts fram i järnvägsplanen är att de åtgärder som nu föreslås inte bedöms orsaka några betydande skadliga effekter på naturvärdena, skyddsområdena eller naturmiljön på området. Också de skadliga effekterna på kulturmiljön och landskapet beskrivs som små.

Det som planen dock konstaterar är att Harparskoglinjens skyttegravar på området delvis förstörs på grund av underfarten som ersätter plankorsningen Skogby hållplats. Objektet är dock redan nu i förhållandevis dåligt skick så det bedöms väl som ett pris värt att betala.

THOMAS SUNDSTRÖM
thomas.sundstrom@ksfmedia.fi

Nästa steg togs direkt

Det dröjde inte länge. Efter att Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts styrelse för två veckor sedan bestämt att samjouren vid Raseborgs sjukhus dras in kom nästa besked i fredags på kvällen.

Samjouren stängs den sista september, men operationsverksamheten upphör omedelbart på grund av den rådande coronavirusepidemin. Det meddelade chefsöverläkare Markku Mäkijärvi.

Så nu vet alla vad som gäller och på Raseborgs sjuk-

hus får man nu i rask takt förbereda sig för en ny verklighet. Samtidigt inrättas en ny arbetsgrupp för att planera sjukhusets framtida verksamhet. Där finns bland annat representanter från kommunerna inom området – samma kommuner som HUS valde att inte höra på i fråga om samjouren.

THOMAS SUNDSTRÖM
thomas.sundstrom@ksfmedia.fi

ANDRAS RÖSTER

Både Ryssland och Kina gör nu sitt yttersta för att skapa ett vinnande narrativ kring coronaepidemin. I propagandakriget används alla vapen från desinformation till PR-mässiga hjälpinsatser för att förstärka bilden av en västvärld på dekas.

Dessa försök att snedvrída verkligheten måste bemötas. Coronapandemin har visat på behovet av mer transparens och globalt samarbete – inte av "starka män".

Expressen
om både Ryssland och Kina använder coronakrisen som slagträ i propagandakriget mot västvärlden och att det är viktigt att stå emot de försöken.

Ytterst få lever i extrem fattigdom i Finland och ingen svälter ihjäl, men det finns familjer där man väntat på måndagen så barnet ska få ordentlig mat i skolan.

Vasabladet
Sofie Stara

IDAG

Jonna Engström-Öst

Finska viken skiftar färg

■ Under ett möte fick jag se en satellitbild av Västnyland tagen en molnfri dag i februari. Jag slogs av den enorma kontrasten mellan de mörka klara isfria vattnen ute till havs och lervällingen som kallas Pojoviken. Vattnet mellan ytter- och inner-skärgården var också brunt och man kunde följa den grumliga strömmen från Pojoviken långt ut till havs.

Faktum är att Finska vikens färg långsamt håller på att skifta mot en allt brunare ton. På engelska kallas fenomenet *brownification*. Ganska långt kan vi skylla på regnen som särskilt i vinter har sköljt ut mängder av humus, det vill säga "brunt" organiskt material från åkrar, skogshyggen och di-kad mark.

■ Det talas förvånansvärt lite om hur de kraftiga regnen påverkar våra vattendrag. För vattendragen längs våra kuster är läget oroväckande. Förutom översvämningar och fukt i källaren orsakar den gångna rekordregniga vintern flerfaldigt högre fosforutsläpp i havet än en normal vinter med istäcke. I och med högre fosforutsläpp till havs båd-dar det för en ökad risk av algblomningar i sommar. Alla de insatser som gjorts för att situationen vid kusterna skall bli bättre riskerar att gå om intet. Verksamhet såsom spridning av gips, konstruktioner av skydds-zoner och våtmarker samt plantering av träd och andra vatten-älskande växter är viktig. Men i framtiden måste allt effektivare metoder vaskas fram för att rädda våra kustvatten.

Förutom de myckna regnen har vi också haft en marin värmebölja i vintras. De flesta ser framför sig parasolldrinkar och svettiga sandstränder när man talar om värmebölja, men sanningen är den att värmeböljor kan förekomma också vintertid. Det här blir uppenbart när man inser att Östersjön varit så gott som isfri hela vintern. Att havet i snitt är två grader varmare än normalt på vintern är i hög grad problematiskt.

I och med att stora mängder organiskt material sköljs ut med regnen påbörjar en förmultningsprocess i vattnet som kräver syre. Tänk på komposten som kör i gång så fort du skopat om den några gånger och luftat den. I havet fungerar det på samma sätt, förutom att mängden syre är mycket lägre. Finns det för mycket biologiskt material som bryts ner leder det till syrebrist och därmed döda bottnar.

■ Ett typiskt exempel på biologiskt material som sjunker till botten är blågrönalgerna som på sen-sommaren dör efter att ha blommat klart och som konsumerar syre under förruttelsesprocessen. Det största problemet med blågrönalgerna är inte alls att de är giftiga, utan att de gör slut på havets syre. En positiv nyhet är att syreläget för tillfället är bättre än normalt eftersom den stormiga isfria vintern bidragit till att syre blandats ner i djupen.

Sommaren står inför dörren och det återstår att se hurdan den blir. Det behövs inga grodor eller svalor för att inse att blomningen kan bli kraftig ifall av heta stilla dagar.

Jonna Engström-Öst är specialforskare vid Yrkeshögskolan Novia i Raseborg.

Det behövs inga grodor eller svalor för att inse att blomningen kan bli kraftig ifall av heta stilla dagar.